

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนดของจังหวัดอุดรธานี โดยมีวิธีการวิจัย ดังนี้

ประชากรเป้าหมาย (Target Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ บิดาที่มีทารกคลอดก่อนกำหนด อายุ 2 เดือนถึง 6 เดือนคลอดกำหนดที่อายุในครรภ์น้อยกว่า 37 สัปดาห์ โดยนับจากวันแรกของการมีประจำเดือนครั้งสุดท้ายและไม่คำนึงถึงน้ำหนักตัว (ประพุทธ ศิริบุญ และอรพณ บุญประกอบ, 2540) ที่พาบุตรมาตรวจสุขภาพที่คลินิกตรวจสุขภาพเด็กดีของโรงพยาบาลในจังหวัดอุดรธานี มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นบิดาของทารกที่คลอดก่อนกำหนดที่มีอายุ 2 เดือน - 6 เดือน
2. ทารกที่คลอดก่อนกำหนดไม่มีความพิการทางสมองและเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง
3. สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้
4. ยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

กลุ่มตัวอย่าง (Sample Population)

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้คือ บิดาที่มีบุตรวัยทารกที่คลอดก่อนกำหนด ที่มีอายุ 2 เดือน ถึง 6 เดือน ที่พาบุตรมาตรวจสุขภาพ ที่คลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี ในแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลอุดรธานี โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม และโรงพยาบาลชุมชน ในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 100 คน

การกำหนดขนาดตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ใช้การประมาณตัวอย่างที่ต้องการด้วยวิธี Power Analysis ของ โพลิต (Polit, 1996) กำหนด Effect Size เป็น Moderate Effect Size เท่ากับ 0.13 กำหนดระดับนัยสำคัญ (Alpha) เท่ากับ .05 และอำนาจการทดสอบ (Power) เท่ากับ .80 หาขนาดความแตกต่าง หรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

$$\text{จากสูตร } \gamma = R^2 / 1 - R^2$$

γ = ขนาดความแตกต่างหรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเรื่องที่ศึกษา

R^2 = ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (ในงานวิจัยนี้ใช้ $R^2 = 0.13$)

$\gamma = 0.13 / 1 - 0.13 = 0.149$ ดังนั้น ขนาดความแตกต่างหรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเรื่องที่ต้องศึกษาเท่ากับ 0.149 นำมาคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร คำนวณขนาดตัวอย่างของ โพลิต (Polit, 1996)

$$N = [L / \gamma] + k + 1$$

N = ขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

L = ค่าที่ได้จากการเปิดตารางสำหรับระดับอัลฟาและอำนาจการทดสอบที่กำหนด

(การคำนวณครั้งนี้กำหนด $\alpha = 0.05$ และอำนาจจำแนกการทดสอบ = 0.80)

γ = ชนิดของความแตกต่างหรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเรื่องที่ศึกษา

k = จำนวนตัวแปรทำนาย (6 ตัว)

แทนค่าในสูตร

$$N = [13.62 / 0.149] + 6 + 1$$

$$= 98 \text{ คน}$$

การวิจัยครั้งนี้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นบิดาที่มีทารกคลอดก่อนกำหนดที่มีอายุระหว่าง 2 เดือน ถึง 6 เดือน จำนวน 98 คน อำนาจการทดสอบมีค่าประมาณ .80 ความน่าจะเป็นในการเกิด Type II Error = .20 (มาจาก $1 - \beta = 1 - .80$) เมื่อกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 98 คน เพื่อลดความคลาดเคลื่อนแบบที่ 2 จึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่าง $N = 100$ คน อำนาจการทดสอบมีค่าประมาณ .85 ความน่าจะเป็นในการเกิด Type II Error = .15 (มาจาก $1 - \beta = 1 - .85$) หมายความว่า ในงานวิจัยครั้งนี้โอกาสที่ผู้วิจัยสรุปผลผิดพลาด โดยการยอมรับสมมติฐานที่ผิด มีค่าเท่ากับร้อยละ 15 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ เนื่องจาก Type II Error มีค่าไม่เกินร้อยละ 20 (Polit, 1996) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 100 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เลือกกลุ่มตัวอย่างจากบิดาที่มีทารกคลอดก่อนกำหนด ที่มีอายุ 2 เดือน - 6 เดือน โดยมีวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) มีขั้นตอนดังนี้

1. แบ่งโรงพยาบาลตามพื้นที่ได้ดังนี้ ในเขตอำเภอเมือง ได้แก่ โรงพยาบาลอุตรธานี โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม และโรงพยาบาลในเขตชุมชนจำนวน 18 โรงพยาบาล
2. จาก 2 กลุ่มของโรงพยาบาลในเขตอำเภอเมือง และเขตชุมชน ในจังหวัดอุตรธานี นำมากำหนดหมายเลขสำหรับการจับสลากเลือกโรงพยาบาล โดยวิธีสุ่มแบบง่าย เมื่อได้ โรงพยาบาลตามจำนวนที่ต้องการแล้ว สํารวจจำนวนทารกที่คลอดก่อนกำหนด เพื่อกำหนดกลุ่ม ตัวอย่างตามสัดส่วนของทารกที่คลอดก่อนกำหนดในแต่ละ โรงพยาบาลจากแผนกเวชระเบียนงาน ห้องคลอด เพื่อคัดเลือกทารกที่มีอายุ 2-6 เดือน และนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากจากลำดับที่ของบัตรคิว ในการเข้ารับการรักษาในวันที่เก็บข้อมูลจนครบ 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 6 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบ่งเป็น 3 ตอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้แก่

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของบิดาที่มีทารกคลอดก่อนกำหนดที่มีอายุ 2 เดือน – 6 เดือน ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ ผู้หารายได้ของครอบครัว รายได้ครอบครัว ประสบการณ์ การดูแลทารก ลักษณะครอบครัว บุคคลหรือสมาชิกที่ช่วยดูแลทารก ระยะเวลาการแต่งงาน
2. ตอนที่ 2 ข้อมูลส่วนตัวของมารดา ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ
3. ตอนที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของทารกที่คลอดก่อนกำหนด อายุ 2 เดือน – 6 เดือน ได้แก่ ลำดับที่ของทารก เพศ คลอดเมื่ออายุครรภ์ น้ำหนักแรกคลอด วิธีการคลอด อายุของทารก การได้รับวัคซีนของทารก นมและอาหารที่ทารกได้รับ

ส่วนที่ 2 ความวิตกกังวลของบิดาในการมีส่วนร่วมเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนด สามารถวัดได้โดยใช้แบบวัดความวิตกกังวลขณะเผชิญ (State Anxiety) ตามแนวคิดของ สปีลเบอร์กเกอร์ (Spielberger, 1981 อ้างถึงใน มณีภรณ์ โสมานุสรณ์, 2536) มีจำนวนข้อคำถาม ทั้งหมด 20 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเชิงบวก 10 ข้อ ได้แก่ 3, 4, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 17, 18 และข้อคำถามเชิงลบ 10 ข้อ ได้แก่ 1, 2, 5, 8, 10, 11, 15, 16, 19, และ 20 ลักษณะคำตอบ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ

ไม่เลย	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้น ไม่ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่านเลย
มีบ้าง	หมายถึง	เมื่อข้อความตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่านเล็กน้อย
ค่อนข้างมาก	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่านเป็น
		ส่วนมาก

มากที่สุด หมายถึง เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่าน
เป็นมากที่สุด
โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ความหมายทางบวก			ความหมายทางลบ	
ไม่เลย	ให้	4	1	คะแนน
มีบ้าง	ให้	3	2	คะแนน
ค่อนข้างมาก	ให้	2	3	คะแนน
มากที่สุด	ให้	1	4	คะแนน

คะแนนแบบสอบถามความวิตกกังวลเป็นคะแนนจากแบบสอบถามมีค่าต่ำสุด

20 คะแนน และสูงสุดเท่ากับ 80 คะแนน ถ้าคะแนนสูงแปลว่าบิดามีความวิตกกังวลระดับสูง
ถ้าคะแนนต่ำแปลว่าบิดามีความวิตกกังวลในระดับต่ำ ได้มีการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและ
หาความเที่ยงโดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ (Cronbach's Alpha Coefficient)
เท่ากับ .83

ส่วนที่ 3 คำนิยมในการเลี้ยงดูทารก ประเมินโดยแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อ
พฤติกรรมเลี้ยงดูบุตรคนแรกของบิดา ที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจาก สวัสดิ์ชัย มีชูทรัพย์ (2544)
มีข้อความจำนวน 14 ข้อ เป็นข้อความทางบวก 7 ข้อ ได้แก่ 2, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13 และข้อความ
ทางลบ 7 ข้อ ได้แก่ 1, 3, 6, 8, 9, 11, 14 คำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ ได้แก่

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความด้านลบ	ข้อความด้านบวก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	1
ไม่เห็นด้วย	3	2
เห็นด้วย	2	3
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	4

คะแนนค่านิยมในการเลี้ยงดูทารกเป็นคะแนนจากแบบสอบถามค่าต่ำสุด 14 คะแนนและ
คะแนนสูงสุดเท่ากับ 56 คะแนน ถ้าคะแนนสูงแปลว่าบิดามีค่านิยมในการเลี้ยงดูทารกอยู่ในระดับ
ดีถ้าคะแนนต่ำแปลว่าบิดามีค่านิยมในการเลี้ยงดูทารกอยู่ในระดับไม่ดี เครื่องมือนี้ได้มีการตรวจ

ความตรงของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญและหาความเที่ยงโดยการหาสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .84

ส่วนที่ 4 การรับรู้สภาพทารกที่คลอดก่อนกำหนดของบิดา ประเมินโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม ของ กรรณิการ์ ฤทธิรงค์ (2544) มีจำนวนข้อคำถาม 17 ข้อ มีข้อความทางบวก 10 ข้อ ได้แก่ 2, 3, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 และข้อความทางลบ 7 ข้อ ได้แก่ 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัดส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ

น้อยที่สุด หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยมาก
น้อย หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย
มาก หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
มากที่สุด หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้	

คะแนนคำถามด้านบวก คะแนนคำถามด้านลบ

น้อยที่สุด	1	4
น้อย	2	3
มาก	3	2
มากที่สุด	4	1

คะแนนการรับรู้สภาพทารกเป็นคะแนนจากแบบสอบถาม มีค่าต่ำสุด 17 คะแนนและคะแนนสูงสุด มีค่าเท่ากับ 68 คะแนน ถ้าคะแนนสูง แปลว่า บิดารับรู้สภาพทารกที่คลอดก่อนกำหนดมากถ้าคะแนนต่ำ แปลว่า บิดารับรู้สภาพทารกที่คลอดก่อนกำหนดน้อยเครื่องมือนี้ได้มีการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญและหาความเที่ยงโดยการหาสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .85

ส่วนที่ 5 ความรู้ความเข้าใจของบิดาเกี่ยวกับพฤติกรรมของทารกที่คลอดก่อนกำหนด ประเมินโดยแบบวัดที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมทารกของ วันดี ไชยทรัพย์ (2540) ประกอบด้วยพฤติกรรม การนอนหลับ และการตื่น การร้องไห้ การแหะนมและการอาเจียน การกินนม การขับถ่าย การสื่อสารและการเรียนรู้ มีข้อคำถามจำนวน 29 ข้อลักษณะคำตอบเป็นมาตรวัดส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ดังนี้

ใช่ หมายถึง	ข้อความที่อ่านแล้วถูกต้องในความเข้าใจของท่าน
ไม่ใช่ หมายถึง	ข้อความที่อ่านแล้วไม่ถูกต้องตามความเข้าใจของท่าน
ไม่ทราบ หมายถึง	ข้อความที่อ่านแล้วไม่ทราบว่าถูกหรือผิด

การให้คะแนนจะถือตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า คือ

ถ้าข้อความถูกต้องกลุ่มตัวอย่างตอบ “ใช่” จะได้ 1 คะแนน

ถ้าข้อความผิดกลุ่มตัวอย่างตอบ “ไม่ใช่” จะได้ 1 คะแนน

ถ้าข้อความถูกต้องกลุ่มตัวอย่างตอบ “ไม่ใช่” หรือ “ไม่ทราบ” จะได้ 0 คะแนน

คะแนนรวมต่ำสุดเท่ากับ 0 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 29 คะแนน ถ้าคะแนนความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมสูง แสดงว่าบิดามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทารกดี ถ้าคะแนนต่ำแสดงว่าบิดามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทารกไม่ดีเครื่องมือนี้ได้มีการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญและความเชื่อมั่น โดยวิธีของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder's Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม ประเมินโดยแบบวัดที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมของมารดาที่มีทารกคลอดก่อนกำหนดของ นันทา เลี้ยววิริยะกิจ (2533) โดยยึดตามแนวคิดของ ไวส์ (Weiss, 1974) และเฮาส์ (House, 1981) เป็นคำถามเกี่ยวกับบิดาที่มีทารกที่คลอดก่อนกำหนด ที่ได้รับการสนับสนุนจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม มีลักษณะคำตอบมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับมีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 26 ข้อ เป็นข้อความเชิงบวก 23 ข้อ ได้แก่ข้อ 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26 และข้อความเชิงลบ ได้แก่ข้อ 3, 6, 21 มีทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. การได้รับการตอบสนองความต้องการด้านอารมณ์ 5 ข้อ
2. การได้รับการยอมรับยกย่องและมีผู้เห็นคุณค่า 5 ข้อ
3. การได้รับการตอบสนองในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม 4 ข้อ
4. การได้รับโอกาสในการดูแลรับผิดชอบบุตร 3 ข้อ
5. การได้รับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร 4 ข้อ
6. การได้รับการช่วยเหลือด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน 5 ข้อ

ไม่เป็นความจริงเลย หมายถึง เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกหรือเป็นความจริงที่เกิดขึ้นเลย

เป็นความจริงเล็กน้อย หมายถึง เมื่อข้อความตรงกับความรู้สึกหรือเป็นความจริงที่เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง

เป็นความจริงเป็นส่วนมาก หมายถึง เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือเป็นความจริงที่เกิดขึ้นบ่อย

เป็นความจริงมากที่สุด หมายถึง เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกเป็นความจริงที่เกิดขึ้นเกือบทุกครั้งหรือเป็นประจำ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

	ความหมายทางบวก	ความหมายทางลบ
ไม่เป็นความจริงเลย	1	4
เป็นความจริงเล็กน้อย	2	3
เป็นความจริงเป็นส่วนมาก	3	2
เป็นความจริงมากที่สุด	4	1

คะแนนของแบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมมีค่าต่ำสุด 26 คะแนน และมีค่าสูงสุดเท่ากับ 104 คะแนน ถ้าคะแนนสูงแปลว่า บิดาได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับสูงถ้าคะแนนต่ำแปลว่าบิดาได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับต่ำ ได้มีการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและความเที่ยงโดยหาสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .89

ส่วนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันระหว่างบิดาและทารก ประเมินโดยแบบวัดที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างบิดาและทารกของ เขียวลักษณ์ แฉขุนทด (2539) ประกอบด้วยข้อความ 15 ข้อ ประกอบด้วยข้อความด้านบวก 10 ข้อ ได้แก่ 1, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13 และคำถามด้านลบ 5 ข้อ ได้แก่ 2, 3, 9, 14, 15 ค่าตอบมาตรฐานประมาณค่า 4 ระดับ คือ

ไม่เป็นความจริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของท่านเลย
เป็นความจริงเพียงเล็กน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านเพียงเล็กน้อย
เป็นความจริงเป็นส่วนมาก	หมายถึง	ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านเป็นส่วนมาก
เป็นความจริงมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

	คะแนนทางบวก	คะแนนทางลบ
ไม่เป็นความจริงเลย	1	4
เป็นความจริงเพียงเล็กน้อย	2	3
เป็นความจริงเป็นส่วนมาก	3	2
เป็นความจริงมากที่สุด	4	1

โดยคะแนนต่ำสุด 15 คะแนนและคะแนนสูงสุด 60 คะแนน และประเมินความผูกพันระหว่างบิดาทารกตามความมากน้อยของคะแนน ถ้าคะแนนมากหมายถึงความผูกพันระหว่างบิดาทารกดี ถ้าคะแนนน้อยแสดงว่าความผูกพันระหว่างบิดาทารกไม่ดี เครื่องมือนี้ได้มีการตรวจความตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญและความเที่ยงโดยการหาสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .81

ส่วนที่ 8 การมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนด ประเมินโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรของ บังอร ศุภวิทิตพัฒนา (2536) สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดของ ดูวอล (Duvall & Miller, 1985) ประกอบด้วยพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตร 3 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมพัฒนาการ การป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับบุตร การดูแลด้านร่างกาย ประกอบด้วยข้อคำถาม 34 ข้อ ลักษณะการวัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

ไม่เคยปฏิบัติ	คือ	บิดาไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนั้นเลย
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	คือ	บิดาปฏิบัติตามข้อความนั้นเป็นบางครั้ง
ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่	คือ	บิดาปฏิบัติตามข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่แต่ไม่ได้ปฏิบัติทุกครั้ง
ปฏิบัติเป็นประจำ	คือ	บิดาปฏิบัติตามข้อความนั้นทุกครั้ง
เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้		
ไม่เคยปฏิบัติ	ให้	1 คะแนน
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ให้	2 คะแนน
ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่	ให้	3 คะแนน
ปฏิบัติเป็นประจำ	ให้	4 คะแนน

คะแนนแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนด เป็นคะแนนรวมจากแบบสอบถามที่มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 34 คะแนน สูงสุดเท่ากับ 136 คะแนน ถ้าได้คะแนนต่ำแสดงว่าบิดามีพฤติกรรมในการเลี้ยงดูบุตรน้อย และคะแนนสูงแสดงว่าบิดามีพฤติกรรมในการเลี้ยงดูบุตรมาก เครื่องมือนี้ได้มีการตรวจความตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญและหาความเที่ยงโดยการหาสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .86 ซึ่งแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนด สามารถแบ่งระดับ ได้ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548)

- 34 - 67 หมายถึง การมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนด
อยู่ในระดับน้อย
- 68 - 101 หมายถึง การมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนด
อยู่ในระดับปานกลาง
- 102 - 136 หมายถึง การมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนด
อยู่ในระดับมาก

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความตรงในเนื้อหา (Content Validity) และ ความเที่ยงของแบบวัด (Reliability) ดังนี้

1. ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) การหาความตรงของแบบสอบถาม ความวิตกกังวลของบิดาในการมีส่วนร่วมเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนด แบบสอบถาม การสนับสนุนทางสังคม แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันระหว่างบิดาและทารก ความรู้ ความเข้าใจของบิดาเกี่ยวกับพฤติกรรมของทารกที่คลอดก่อนกำหนด การมีส่วนร่วมของบิดา ในการเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนด ผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาสาระความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจน ความสอดคล้องกับ บริบทครอบครัวไทย ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย (รายละเอียดตามภาคผนวก)

อาจารย์พยาบาลที่เชี่ยวชาญด้านการดูแลทารกแรกเกิด	2 ท่าน
อาจารย์พยาบาลที่เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลสูติศาสตร์	1 ท่าน
อาจารย์พยาบาลที่เชี่ยวชาญทางการพยาบาลครอบครัว	2 ท่าน

2. การหาความเที่ยง (Reliability) แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจของบิดาเกี่ยวกับ พฤติกรรมของทารกที่คลอดก่อนกำหนดที่มีลักษณะการวัดได้เพียง 2 ค่า คือ 0 หรือ 1 (Dichotomous Scales) หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของคูเคอร์ริชาร์ดสัน (KR-20) ส่วนแบบสอบถามความวิตกกังวลของบิดา แบบสอบถามค่านิยมในการเลี้ยงดูทารก แบบสอบถาม การรับรู้สภาพทารกที่คลอดก่อนกำหนด แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม แบบสอบถาม เกี่ยวกับความผูกพันระหว่างบิดาและทารก และแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดู ทารกที่คลอดก่อนกำหนด ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำมาใช้กับ กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มประชากรที่ต้องการ จำนวน 30 คนเพื่อดูความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ของแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไปก่อนนำไปใช้

ในการเก็บข้อมูลโดยนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามมาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2548)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ และโรงพยาบาลในชุมชน เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล
2. ประสานงานโรงพยาบาลแต่ละแห่งและหัวหน้าพยาบาลประจำแผนกสุขภาพเด็กดี และติดต่อขอรายชื่อทารกที่คลอดก่อนกำหนดที่ห้องคลอดเพื่อนำไปคัดเลือกตามคุณสมบัติที่กำหนดจากแผนกสุขภาพเด็กดี
3. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลหลังจากได้กลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้จากการสุ่มเฉพาะเลขคู่ของบัตรคิวของทารกคลอดก่อนกำหนดที่บิดาามาตรวจสุขภาพ หลังจากนั้นขอพบบิดาที่มีทารกที่คลอดก่อนกำหนดแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
4. เมื่อบิดายินยอมร่วมมือในการทำวิจัยให้บิดาเซ็นยินยอมให้ความร่วมมือ
5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้บิดาของทารกที่พาบุตรมาตรวจที่คลินิกสุขภาพเด็กดีตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามตามแหล่งต่าง ๆ มาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
6. กรณีที่บิดาไม่ได้พาบุตรมาโรงพยาบาล ผู้วิจัยจะไปเยี่ยมบ้านและเก็บข้อมูลกับบิดาด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistic Package for the Social Sciences) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 มีขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์โดย แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ปัจจัย ด้านความวิตกกังวลของบิดา การสนับสนุนทางสังคม ด้านการความผูกพันระหว่างบิดาและทารก ด้านความรู้ความเข้าใจของบิดาเกี่ยวกับพฤติกรรมของทารกที่คลอดก่อนกำหนด ด้านการมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนด ด้านค่านิยมในการเลี้ยงดูทารก ด้านการรับรู้สุขภาพทารกที่คลอดก่อนกำหนดของบิดา โดยใช้สถิติพรรณานำมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติอ้างอิงโดยการวิเคราะห์พหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดย

3.1 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปร (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3.2 ทดสอบอิทธิพลของตัวแปรทำนายแต่ละตัว ได้แก่ ความวิตกกังวลของบิดา ค่านิยมในการเลี้ยงดูทารก การรับรู้สภาพทารกที่คลอดก่อนกำหนดของบิดา ความรู้ความเข้าใจของบิดาเกี่ยวกับพฤติกรรมของทารกที่คลอดก่อนกำหนด การสนับสนุนทางสังคม ความผูกพันระหว่างบิดาและทารก ว่ามีอิทธิพลต่อตัวแปรตามซึ่งได้แก่ การมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนดหรือไม่ โดยดูจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปร (b)

3.3 หาอำนาจการทำนายตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของบิดาในการเลี้ยงดูทารกที่คลอดก่อนกำหนด ดูจากค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และสร้างสมการทำนาย